

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

XLVI. An de salute sua funditus Desperarit Iesus?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

tens; hunc quoque in præsens discutiamus: de Horrore in cruce singulatim inferius. Tria autem conspicio explicanda: 1. Quid Christus timuerit, ac deprecatus fuerit? 2. Quomodo? 3. Quare? I. OB MORTEM TEMPORALEM solam instantem Christus fuit mœstus, Patrem oravit, agonizavit. I. De Mœrore: *Tristis est anima mea usque ad mortem*, id est, ad eam, ut à morte parum absit temporaria illa, de qua prius dixerat: *Vae homini illi, per quem tradetur*, scilicet ad mortem.

2. Quid deprecatus fuerit, liquet: *Transfer à me calicem istum*: de quo scilicet Petro dixit: *Calicem, quem dedit mihi Pater, non vis ut bibam illum?* Non intellexit in Calice Iram & Maledictionem Dei; Quia tunc ista, *Non mea voluntas fiat, sed tua*, significarent, voluntatem Patris fuisse, & ei se Christum conformasse, ut Iram Dei incurreret, eaque ceu peccator absorberetur, ut gehennam pateretur. Deus autem non vult mortem peccatoris. &c.

II. QVOMODO Christus mortem deprecatus est?

1. *Voluntate Naturali*, inquam; non Deliberatâ: qua de nos in quæstione præcedenti, Affectus enim habuit Christus, humanos ac naturales; sed non, ut nos, inuoluntarios, aut rationem præuertentes: liberè eos in se suscepit, quantum, quando, quoties voluit: teste *Aug. tract. 49, in Ioan. & lib. 14, Cuius Dei cap. 9. Gregor. Moral. lib. 3. c. 13. Hieron. in Matth. c. 26. Sic Ioan. II. Infremuit spiritu, & turbavit se ipsum. Sic, quia voluit, cepit contristari & Mœstus esse.*

2. *Voluntate Deliberata*, quæ poenas ac

mortem cum Circumstantiis, (sc. opere obedientiæ, redemptione mundi, merito, &c.) attendit; eas prorsus alacriter optavit, acceptavit &c. Vide supra.

III. CUR MORTEM exhorruit Iesus? Corn. Iansenius affert CAUSAS quatuor. 1. Passionis generalitas; quia in omnibus, in quibus, pati homopotest, est passus. 2. Passionis qualitas, quæ est Crucifixio. 3. Complexionis nobilitas; cui dolores erant sensibiliores. 4. Doloris puritas, omni eum cōsolatione destituit. Adde: Futurorum præsciētia, & Patientis Dignitas. Vnde Heb. 12. *Recogitate eum, qui talem sustinuit à peccatoribus aduersus semetipsum contradictionem.* Item persecutorum ingratitude: *Ioan. 10. Multa bona opera operatus sum inter vos; propter quod eorum vultis me interficere?*

Timor autem maledictus ille Caluianus, in Christum nequaquam cadebat; iuxta Psal. 15. *Providebam Dominum in conspectu meo semper: à dexteris est mihi, ne commouear.* Non igitur de salute sua timuit sibi Christus, minus dubitavit: de quo nunc satis; inferius pluscula. Porro de desperatione.

QVÆSTIO XLVI.

An salutem suam funditus desperarit IESVS?

LUTHERO-CALVINISTÆ pertinaciter affirmant.

LUTHERVS in Colloq. mensal. fol. 102. b. *In agonia sua nesciuit Christus an pater suus cœlestus Deus esset, an diabolus; Hac tentatio expressit es sudorem sanguinum.* Nicolaus Gallus, apud Andream in Fidei Luthero. cap. 4. *Christus non solum sub Pontio, sed etiam sub diabolo & matre eius in inferno pati debuit.*

LUTHERANI quædam, ut Melanchthon in *Locis Commun. c. 2. de Fide*; bis dicit, *Christum luciatum gravissimè cum tentatione de sui abiectione.*

BRENTIVS in Actos. c. 2. ait dilectè: *Christum dolere.*

toris inferni passum. Idem lib. de Maest. Christi, part. 2. nihil ferè docet aliud, quam Inferos non esse locum aliquem certum; sed Statum damnatorum. Immo addit: Vbi que esse inferos, ubi sunt impij qui tentantur de aeterna sua damnatione. Sed & in alijs capitibus idem Calvinizant.

CAVLINVS lib. 2. Instit. cap. 16. §. 12. conqueritur quidem: *Hic Nebulones quidã, licet indocti; malitiã tamen magis, quam insentiã impulsì, clamitant; Me atrocem facere Christo iniuriam: Quia minimè consentaneum fuerit, Eum de Anima salute timere. &c.*

AUTOR. Audiamus igitur pronũciata ipsius verbis totidem; & de iniuria, sc. liquebit.

I. Sicille Goliath: in Matth. c. 27. vers. 57.

In morte Christi Desperatione plenum occurrit spectaculum. Idem in Ioan. c. 14. vers. 1. In morte Christi nihil est, quam extrema Desperationis materia.

2. Adhuc ne quereris de nebulonũ iniuria? An non ipse tibi nequam es Caluine? Ipse dixisti, in epist. ad Gal. c. 3. *Christus verè peccator fuit, qui promeruit aeternam maledictionem.*

Nimium hoc, quam horribile; sed blasphemum; sed Calvinisticum.

3. Perge negare Cayn Caluine, trucidator Christi. Tu dixisti, Instit. lib. 2. c. 16. §. 10.

Christus diros in Anima cruciatus Damna-ri & Proditì hominis pertulit.

Si pertulit pœnam; quæro, ob culpã, an per innocentiam? Profectò illud quidem justè, vt vis culpabilem: at si hoc; iniustè.

Perge conqueri, iniuriam irrogari tibi, de facta acta iniuria Christo. An non hæc iniuria est atrox, gehennæ addicere Christum? Tu addixisti.

Nam doces impiè, Instit. lib. 3. c. vlt. Et in Psychopannychia: *Nihil aliud esse damnatorum pœnas, quam terrorem & anxietatem conscientie cogitantis, Deum esse iratum sibi ac infestum.*

At de Christo scribis, *Inst. lib. 2. c. 16. §. 11. eum salutis minimè securum fuisse. Christus ergo, ais; cum lachrymis & clamore valido orãs à Metu suo exauditur: Non; vt à morte sic immans; sed vt Non Absorbeatur, vt peccator: Quod illic personam nostram gerebat.*

Ergone, inquam, idcirco Deus cū Ira Filium suum dereliquit sic, velut alium quemque deserit peccatorem? Ita quidem sentit Calvinus, cum protinus subiungit:

Et certè nullapoteest fingi magis formidabilis abyssus, quam sentire te à Deo Derelictum, & Alienatum: Et, cum inuocaueris, non exaudiri. Perinde ac si in tuam perniciem ipse conspirasset.

Atque hanc talem tribuit cogitationem Christo Calvinus: Et talis est dãnatorum pœna. Fitne igitur adhuc iniuria Caluino, vt qui iniuriam inferre dicatur Christo, tanquam desperato, ac pœnas damnatorum perpeffo?

Sed vide serpentis ingenium, vt veris falsa permiscens concludat, ibidè; Tria dicit:

1. *Ita cum diaboli potestate: Verum hoc.*
2. *Cum mortis horrore: Certum & isthoc; 3. Cum inferorum doloribus; (Hoc blasphemũ) manus conferendo factum est, vt referret de illis victoriam.*

3. Atque ne quisquam ambigat sentire Caluinum ac docere; quod Christus verè statum damnatorum in Orco pertulerit; tale restatur istis, Instit. lib. 2. c. 16. §. 10. *Diros in Anima cruciatus damnati ac perditì hominìa pertulit.*

Clara & certa isti ista. Idem in Harm. ad Matth. 27. Deus meus. &c. *Videmus, ait, Christum sic ex omni parte vexatum fuisse, vt DESPERATIONE obrutus, ab innocando Deo abfisteret; quod erat saluti renunciare.*

Rationem dat alibi: *Quia nos ob peccata obnoxii eramus damnationi: at nostram*

K 2 Chri-

Christus personam sustinebat: ergo pendere debita nobis omnia debebat: in quibus desperatio. Ita Instit. 2. c. 16. §. 10. *Ex propheta retulimus, fuisse propter scelera nostra à Patre percussum. Quibus significat, in locum sceleratorum, Sponsorem, Vadem, adeoque instar rei submissum, quod dependeret ac persolueret OMNES, quæ ab illis expetenda erant, pœnas. Vno hoc excepto, Quòd doloribus mortis non poterat detineri. Ibid. §. 11. Manu Dei percussus, OMNIA irati & punientis Dei signa expertus est: Ergo & Desperationem. In Catechismo paruo quærit: Quomodo fieri potest, ut Iesus Christus in tali fuerit Damnatione? Respondet: Non in ea fuit, ut in ea permaneret.*

BEZA in Matth. 27. *Iesus in inferorum gurgitem immersus eiulat.*

PERKINSVS Anglus Theol. in explic. Symboli: mitigat ista. *Cum dormit homo, tñ non separata est anima à corpore, sed velut mortua quiescit, nec animadvertitur. Sic conquevit Deitas, nec suas in Humanitate exeruit vires: Atque ita deserta videtur Humanitas: Deus mi, Deus mi: Hæ sunt verba Fidei, aut spei in Deo. Cur me deseruisti? Videntur fuisse verba dissidentia; sed non sunt: gemebat tantum ob magnitudinem supplicij. Ex quo Religionem non in sensu consistere discimus; sed in Fide. Dissimulat sui Caluini exculationem; statuitque propriam expositionem: quam tamen hodie plerique Calvinistarum tenent fere communem.*

AUTOR. I. Blasphematur Calvinus & Complices sui. I. Quia Christus non pertulit pœnam Damni, id est, privationem visionis beatificæ: ergo non OMNES pœnas luit damnatorum. Fuit etiam ante passionem contemplator Essentia diuinæ, id est, in statu beatitudinis: at hic est immutabilis: ergo & in passione, & post hanc persistit in illa. Non ergo desperavit vnquam. 2. Non desperavit in cruce: I. Quia Voci, *Deus*

meus. &c. subiunxit hanc: *Pater, in manus tuas.* &c. 2. Beatitudo est vita æterna, ergo amitti nequit: ecqui desperavit igitur Dominus?

3. Quia post illa, non desperantis, sed Admirantis derelictionem tantam, *Deus meus.* &c. continuo subiungitur Pl. 2. *Longe à salute mea Beatitudinis, verba Delictorum meorum, quæ scilicet in me suscepi; ob quæ, ut corpus & anima sensitiva, sic & Verba mea sunt plena doloris. Vnde I. Pet. 2. Peccata nostra ipse portauit in Corpore suo super lignum: nō in Anima Rationali.*

4. Quia Lutherani ob hæc talia Calvinianos dire exagitant: certè permouerunt & Heshusium, apud Schlüsselburgium *Theol. Calu. lib. 1. c. 6.* ut tragicè exclamaret: *Caluinista non tantum Deum transformant in diabolum: quod sine horrore vix cogitari potest: Sed Christi Meritum ita etiam eleuant, ut digni sint, qui etiam infra inferos ablegentur.* Horribilis accusatio hæc: quæ multum quoque negotii facessit Beza, in Abstersione calumniarum Heshusii. Sed absque successu. Plura vide infra q. 48. & 49.

QVÆSTIO XLVII.

An, qui Salutem amiserat, Fidem quoque perdidit Iesus?

CALVINVS quidem, ut supra quæst. 29. adnotauimus; tria Christo tribuit quoad, Fidem. I. *Fide*, ait, *ut alius homo fuisse praditus. 2. Fidem eius restà Satanæ aggressus est: Sed Fide retinuit sibi propitium Deum. 3. Fidem inconcussam in tentationibus, illam in Passione conseruauit.*

AUTOR. Primum est hæreticum; merum indicans Hominem esse Christum: Alterum est falsum: nam *Obediens fuit*